

VÆRØYPOSTEN - JULEN 2012

Utgiver Værøy kommune

Redaktør Erling Skarv Johansen (tlf.48199927)

www.varoy.kommune.no

Mail:erling.skarv.johansen@varoy.kommune.no

JULEHILSEN FRA ORDFØRER HARALD ADOLFSSEN

foto Erling Skarv Johansen

Da nærmer vi oss atter en gang årsskiftet, og stunden er kommet for en liten oppsummering av året 2012. Synes ikke det er lenge siden jeg sist jeg oppsummerte 2011, det er vel et tegn på at man trives med det man holder på med. Værøy er på mange måter en fredelig oase i en verden full av finansiell og sosial uro - noe vi kanskje ofte glemmer.

Fiskeriene er Værøy kommunes kjennemerke og årets skreisesong var meget vellykket med mange fine fangster. Med gode tørkeforhold ble tørrfisk av god kvalitet, noe gull og sølv i årets NM i lutefisk for produsentene på Værøy beviser. Utfordringene er imidlertid den reduserte kjøpekraften i de landene som er våre viktigste markeder.

Det foregår som kjent en storstilt anleggsvirksomhet med nedkabling av høy/lavspent nett og legging av fiber. Dette er naturlig nok til tider utfordrende, men når anlegget er ferdigstillet skal det sluttbefares og ryddes opp. Vi vil da ha en rask og moderne internett/TV-tilgang samt stabil og god strømleveranse som åpner nye muligheter på mange felt.

Værøy kommune hadde besøk i høst av en delegasjon fiskeri-journalister fra alle nordiske land som fikk omvisning i kommunen samt noen bedriftsbesøk. De var meget imponert av vår kommune og hva vi har fått til. De fikk med seg mange flotte fotomotiver og opplevelser som vil bli gjengitt i de respektive land som god reklame og markedsføring av vår kommune.

Frivillige lag, organisasjoner og lokale ildsjeler bidrar i stor grad til at folk trives her ute i havgapet. Kommunen vil fortsette å tilrettelegge for et rikt og aktivt kulturliv i årene som kommer. Investeringer i ny svømmehall og sykehjem vil naturlig nok være en utfordring for kommuneøkonomien, men vi håper likevel å kunne opprettholde og helst øke dagens servicenivå ovenfor innbyggerne. Trivsel, utvikling, innovasjon, aktivitet og et godt miljø skal være klare ledetråder i kommunal planlegging. Selv om det er mange ting å glede seg over på Værøy - er det viktig å se fremover og tilrettelegge for økt sysselsetting og bosetting.

Julen er jo en spesiell høytid: Juletid - tid for håp, tid for glede og tid for omtanke.

Ved neste årsskifte håper jeg å kunne se tilbake på 2013 som et år med mange positive opplevelser og samhold i fokus. Med dette vil jeg takke alle mine innbyggere for godt samarbeide i 2012, og ønske dere alle store og små:

En riktig god Julehøytid og et fredfylt og fremgangsrikt Godt Nyttår.

Med hilsen ordfører Harald Adolfsen

JULEGRANTENNINGEN 2012

Tekst og foto: Erling Skarv Johansen

Årets julegrantenning gikk som planlagt første søndag i advent i strålende høstvær - i motsetning til fjoråret da arrangementet måtte utsettes en uke pga. uvær. Også i år var det god oppslutning og de mange fremmøtte ble utstyrt med fakler - og under kyndig ledelse av Magne prest bar det avgårde til senteret hvor det ble sunget julesanger for beboerne der.

Etterpå foretok prest Magne den høytidelige tenningen av juletreet og ledet allsangen rundt treet. I år som i fjor var juletreet tatt fra egen skog på øya. Nissene dukket opp som planlagt og delte ut gaver til de små. Tilslutt var det salg av kaffe og kaker på Idrettshuset i regi av Idrettslaget.

JULETORSKEN KLAR!

Bilde/tekst:Erling Skarv Johansen

Værøyposten har hatt fornøyelsen av å følge tett på **prøveprosjektet** til Tor Magne Arnesen og hans samarbeidspartnere (Maritim Supplier og Røst Næringspark) med **oppdrett av juletorsk**. Utsettingen av 10 tonn ungtorsk fra snurrevadbåter i midten av april gikk uten større problemer eller svinn. Etter 7 måneder var det endelig klart for slakting i en tid som det ellers er lite **fersk torsk** i markedet. En svært spent og engasjert Tor Magne var med på første slaktingen. Til hjelp var engasjert Lars Arne Christensen med båt og mannskap som hovet om bord det første partiet med juletorsk. Deretter ble torsken sløyd og pakket ved Br.Bergs fiskebruk og sendt til butikk i Lofotområdet.

Oppdrettstorsken er kun matet med **makrell, lodde og sild** fra Lofoten Viking og har ikke fått noen form for kunstig tørrfor. På sikt vil man derfor kunne bruke **miljømerke** på torsken og trolig oppnå ennå høyere pris i markedet. Fra en startvekt på 2 kg rund torsk - har vekten til tross for foringstans et par måneder i sommer - økt til en slaktevekt på om lag 5,5 kg usløyd. Underveis har det vært minimalt med død fisk - trolig kun 70-80 totalt, flesteparten de første dagene etter utsettingen. Gunstig strømforhold og gjennomstrømming virker som reneste «tredemøllen» for fisken. Fisken ikke bare vært sykdomsfri, men er nå like **fast i fisken** som om den skulle gått regelmessig på treningssenter. Undertegnede har selv spist av fisken og kan bekrefte at fiskekjøttet er av ypperste kvalitet og smak.

Når det gjelder økonomien i dette prøveprosjektet er Tor Magne svært tilfreds. Den kraftige vektøkningen gode kondisjon og lite svinn kombinert med lav innkjøpspris gjør at det ser ut til å bli et pent overskudd. Forretningsideen er kjøp av småtorsk 1-2 kgs størrelse fra snurrevadbåter på våren - foring med sild/lodder/makrell fra lokal bedrift - og slakting nærmere jul når markedet er villig til å betale en relativ høy pris for fersk torsk. Med en oppnådd salgspris på vel 40 kr pr kilo på denne tiden og en total utgift på om lag kr 21 inkl. foring - vil det kunne være **god lønnsomhet** i prosjektet selv om det naturlig nok vil være svingninger i markedet og andre variable faktorer. På sikt vil større kvantum kunne gi flere arbeidsplasser.

Mht. **fremdriften** i prosjektet vil det trolig bli satt ut et større parti småtorsk våren 2013 - helst fra lokale snurrevadbåter. Foreløpig har selskapet 4 mærer, mens konsesjonen tillater hele **1560 tonn**. En gradvis økning av volum kombinert med investeringer i bedret infrastruktur kan på sikt gi lokal verdiskaping og **flere arbeidsplasser**. Prøveprosjektet har gitt verdifull erfaring som tas med i den videre planlegging. Viktigst er at den valgte lokaliteten i «Vika» er ideell for formålet, foringen har vært vellykket, minimalt med svinn og at man har oppnådd en bedre pris i markedet enn forventet slik at det absolutt er grunnlag for utvidelse og videre drift. Og ikke minst fordi som Tor Magne uttalte til Værøyposten: Dette er en gammel drøm som går i oppfyllelse og «**steikanes arti**», noe som tydelig fremgår av bildene.

Værøyposten har fulgt prosjektet helt fra utsettingen, første foringen og helt til slaktingen og ønsker lykke til videre. Det er ikke ofte man ser slik engasjementet og glede i dagens næringsliv som hos Tor Magne Arnesen.

«STEINTULLÅT» ELLER BARE LITT SÆR?

Ola Torstensen intervjues av Erling Skarv Johansen

Søster Gerd, Grete og gogutten Ola

Fortell litt om oppveksten på Værøy:

Født og oppvokst ved **Hammarn**, eller Teisthamn som det egentlig heter. Jeg har en bror og to søstre. Gikk de tre første årene på skole på Nordland, før jeg - og alle de andre elevene på Nordland- begynte på skole på Sørland. En stor overgang for de fleste av oss. Vi **nordlendinger** holdt godt sammen, og vi var ofte på besøk hos hverandre når skolen var slutt, og i helgene. Alle kjente alle. For mange av oss var det **havet og fjæra** som opptok oss mye. Dette har også satt sine spor når det gjelder interesser og ting som opptar en også i dag. Jeg lærte tidlig å ro, og å kjøre sjarken til far.

Barndomshjemmet til Ola på Hammarn

Og i motsetning til i unger i dag så måtte vi finne på å gjøre noe selv, det var ingen voksne som hadde tid til å leke eller **underholde** oss. Men det var egentlig ikke noe problem, vi visste jo ikke om noe annet.

I ettertid ser jeg jo at det er mye som ubevisst har satt sine spor fra de første årene på Værøy. I tillegg til havet, var jo **fjæsen, dyrene** der og slåttonna en viktig del av oppveksten. Ingen Sverigeferie i unge år. Så det å **leve av naturen** var hele tiden nødvendig for å klare seg. I dag er jo fiske, fjellturer og det å være på Værøy mer som en opplevelse og ferie i motsetning til da man vokste opp.

Hvordan ble du interessert i stein?

Fattet tidlig interesse for hvordan fjellene og bergartene er dannet. På Værøy er det jo lett å se spor etter geologiske prosesser, selv om jeg da ikke forsto så mye av det. I dag kan vi lese landskapet på Værøy som ei åpen bok. Og det er spektakulær lesing! I tillegg hadde jeg en lærer på gymnaset i Bodø som kunne mye om geologi, og som gjorde det enda lettere å velge et yrke som geolog. **Reagerer du på samme måte når du ser en rar stein som andre mannfolk når de ser et miniskjørt?** For en geolog er en spennende bergart eller stein alltid interessant å se på. Det siste er vel interessant for de fleste mannfolk?

Nåværende jobb?

Har jobbet som **fylkesgeolog** siden midten av 1980 tallet. I dag er jeg i tillegg leder for i gruppe på fylkeshuset som jobber med industri, energi (vannkraft, fornybar energi), olje/gass, og omstilling.

Så da blir det selvsagt mindre tid til geologi, og **mer administrasjon** og fokus på andre fagområder. Men dette er alle viktige næringer for Nordland, og det er alltid mye nytt og spennende å lære.

Hva har denne interessen for stein gitt deg?

Mange gode kollegaer og venner med samme interesse. Spesielt har jeg mange **gode venner** på Norges geologiske undersøkelse i Trondheim. Men jeg har også kontakt med de fleste bergverk og mineralbedrifter i Nord Norge. Utdannelsen som geolog har også gitt meg mulighet til å besøke en rekke land og steder i Skandinavia, Europa og også USA/Canada. Og de siste årene har den **økte interessen for mineraler** gjort jobben mer og mer spennende og attraktiv.

Hva er ditt forhold til Værøy i dag?

Mer og mer intenst, og det gjelder både øya i seg selv og folket som bor der. Det er ingen steder som gir mer **ro og avslapping** enn å komme dit ei helg eller en ferie.

Er du ofte her ute?

Jeg forsøker å reise til Værøy minst 6-7 ganger hvert år. To viktige **sesonger** er våren, når måsen legger egg i begynnelsen av mai. Den tiden er like hellig for meg som elgjakta eller rypejakta er for jegerne. Og så må jeg bare utover et par uker på sommeren. Gode naboer, fiske, midnattsol, fjellturer og **husarbeid(!)** gjør livet verdt å leve. Og så har jeg en kjæreste som også trives på Værøy.

Fortsettelse av intervjuet følger i neste nr av Værøyposten

BARNEHAGEN TAR VARE PÅ NATUREN

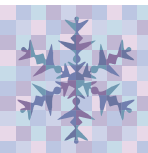
tekst og bilder Erling Skarv Johansen

De av oss som bruker turstien har trolig sett to tre hvor det henger bilder av barn. Jeg ble nysgjerrig og kontaktet barnehagen for å høre mer om hva slags prosjekt dette var.

Bente ved avdeling Kråkebollen kunne da fortelle at dette var en del av et større prosjektet som het «Øya vårres»

Prosjektet går i hovedsak ut på å lære om naturen på øya, bruke den og ta vare på den. Man har valgt et område rundt turstien som egner seg til mange spennende aktiviteter og utfordringer. Barna har selv valgt tre som skal være deres eget og som de har hengt opp bilde av seg selv som de vil vise til foreldre og andre. Her vil de gå ofte uansett vær og følge med på årstidsvariasjonene i naturen. Også den andre avdelingen for barn 2-5 år: Krabben - er med på dette prosjektet. Et flott tiltak!!

NILS KÅRE KLAR FOR VINTEREN

tekst og bilde Erling Skarv Johansen

Nils Kåre har endelig fått ordentlig lager for alle sine redskaper og er klar til oppdrag for både snømåking, plenklipping og andre arbeidsoppgaver. Werner og Odd Eivind på teknisk etat har bygget en flott bod hvor alt utstyret til en fornøyd Nils Kåre får plass.

Kunstgressbanen med nytent flomlys sett fra Heia(foto Bjørnar) og fra bakkenivå(foto Erling)

«HEISATUR» FOR ELDRE

Ved utsendt reporter Erling Skarv Johansen

Kulturkontoret arrangerte siste onsdag i november vellykket førjulstur for eldre og andre interesserte til Lofotens handels-Mekka Leknes. Turen var i utgangspunktet for eldre over 60 år, men hvis det var plass ville det være anledning for de av yngre årgang å delta. Turen gikk som vanlig i strålende høstvær.

Opprinnelig var det planlagt overnattingstur til Andenes i høst for eldre, men pga. sent svar fra Dep. angående støtte til turen - måtte turen utsettes til våren. Vi håper da at mange nok melder seg på til denne mer kulturelle turen som vil forutsetter en egenandel på vel 1000 kr hvis mange nok blir med. Mere opplysninger vil komme til neste vår.

Turen til Leknes inkluderte besøk på koselig gårdsbakeri utenfor Leknes hvor det ble servert gløgg og kaker. Her kunne man kjøpe hjemmelagde kaker og lefser m.m. Etterpå ble det tur til Aalan Gård som dyrket økologiske urter og laget sin egen geitost. Håper på ny juletur i 2013.

Som vanlig var Magne prest innleid som entertainer og dirigent og holdt det hele sammen med fast hånd og humor. Felles frokost på Leknes hotell og julemiddag på Ramberg gjestegård til slutt.

Koselig gårdsbakeri

Inne på gårdsbakeriet til Linn

Linn og trivelig bussjåfør

Mange godbiter fra bakeriet

Sjefen på Aalan Gård

Kjælegrisen tar imot Lone

MED MAGNE PREST TIL RORS foto Erling Skarv Johansen

Blomster fra Pinsekirken

Magne prest skriver til Værøyposten:»Det er tid til å si takk for seg. Det ble 2 ½ år med rik prestedtjeneste her på øya. 2. juledags gudstjeneste på Omsorgssenteret blir den siste denne gangen.

Det var Aril som startet det hele. Han fikk meg til å slutte i jobben og komme nordover. De trengte meg her oppe, sa han. Når en føler seg ønsket og har en indre overbevisning om at Jesus ville at jeg skulle forkynne evangeliet her ute, så gav det meg en frydefull tjeneste

Jeg kan si med hånden på hjertet at jeg aldri har følt meg så ett med noen, som med dere her på Værøy. Foruten Menighetssalen og kirkene, elsker jeg Sion, Pinsekirken og Omsorgssenteret. Dette har vært mine fyrtårn og åndelige varmesenter i tiden på øya. Så må jeg ikke glemme alle husbesøkene, samlingene med barnehagebarna og samtalene ved sjøhusene og i kafeen på Superen. Det er så mye god menneskevarme her ute! I sum har det vært godt å bo og leve her i Norges yttergrense mot nordvest.

Så fikk jeg til slutt kjøpt meg en fiskebåt. En skikkelig fiskebåt! Den har nesten blitt en liten "avgud". Nå snakker jeg ikke bare om Jesus! Nei, fiskebåten Unni, som jeg kjøpte av Adolf, blander seg inn i begeistringen min. Det er jo fisker jeg vil være! Jeg ønsker å fiske sjeler til himmelen. Men jeg ønsker også å berge inn noen fisker fra det rike havet vi har omgir oss med her ute.

Jeg søkte om å få en pensjonistkvote og om å bli plassert på blad A i Fiskermanntallet. I første omgang fikk jeg avslag, men en tidligere fiskerisjef la inn et godt ord for meg i anken min.

Jeg håper ikke at det er slik at prester ikke har adgang til dette høyverdige manntallet!

Fiskerisjefen oppfordret meg til ikke gi opp før jeg så meg nødt til å legge meg ned i "pennalet" som vi alle en gang må ligge i. Hos den "Himmelske fiskerisjef", får jeg imidlertid aldri fått avslag til "fisketjeneste". Han vil bruke meg til min siste dag!»

Takk til dere alle!

Hilsen Magne prest

JULEBALL PÅ UNGDOMSKLUBBEN v/Rita Adolfsen

Ungdomsrådets som medlemmer arrangerte ballet

Prins, prinsesse, kone og dronning ble kåret

Fredag 7. desember arrangerte Ungdomsrådet juleball på idrettshuset for øyas unge. 30 ungdommer i aldrene 6 klasse til 18 år hadde meldt seg på juleballet som hadde taco og is på menyen. Kvelden besto av dans, quiz, leker og i tradisjon tro på et juleball ble det kåring av prins, prinsesse, konge og dronning. Ungdomsrådet kan konkludere med at kvelden ble meget vellykket.

JULETRE «MADE IN VÆRØY» v/Erling Skarv Johansen

Kommunen har bestemt seg for å tynne ut noe i skogen som ble plantet for om lag 20 år siden av teknisk etat og en del frivillige. Trær ble også plantet i området rundt gamle helseheimen og Svingen, langs turstien og på Nordland. I skogen under Tverrberget er det plantet kun furutrær - og mange av disse står altfor tett. Noen av disse ble derfor loddet ut i år av Fiskarkvinnelaget og Idrettslaget. En av de lykkelige vinner er

Håkon Fagertun som her hugger juletre sammen med kone, barnebarn og tippoldebarn Victoria og Magnus.

Oppfordring fra skolens FAU:»Det kjører en del tungtrafikk rundt Stølveien. Dette er svært uheldig, og særlig i skoletiden da mange barn bruker denne som skolevei. Det er også observert en del farlige situasjoner der unger, og lastebiler er involvert. Vi skjønner ikke at denne smale Stølveien skal brukes som en slags »snarvei» for store kjøretøy. Derfor oppfordres det å kjøre rundt, slik at vi kan få en sikrere vei for våre barn når de går til og fra skolen.»

Brødrene Astrup Andreassen AS

Dom:
Rå: Flott trimmet fisk, levert uten buklist. **Tilberedt:** Testens beste lutefisk i det milde skikket. Flott konsistens og lukt. En lutefisk mange vil like!

Produsent:
 Brødrene Astrup Andreassen AS, 8063 Værøy

Finn fisken:
 Sparkjedene, Coop-butikker i Nord-Norge, samt flere hotell og restauranter.

Brødrene Berg AS

Dom:
Rå: Flott utseende, god lukt og fin gul farge. **Tilberedt:** Frisk lukt og god smak av lutefisk. Perfekt flaking, men anelse løs i buken. Salttere enn vinnerfisken.

Produsent:
 Brødrene Berg AS, 80 63 Værøy

Finn fisken:
 Coop og ICAs butikker, samt restauranter landet rundt.

DOBBELTSEIER TIL VÆRØY I NM LUTEFISK 2012!!!

TEKST/BILDER: ERLING SKARV JOHANSEN

Værøy har nok en gang bevist at øya er **Lutefiskens hjemland** og Mekka. Vi er omtrent like suveren som Northug i skisporet. Fjorårets vinner Br. Andreassen fikk nesten pallplass også i år - men vinner ble Br. Astrup Andreassen mens Br. Berg klatret fra fjorårets bronsemedalje og opp på sølvplass i år.

Dessverre har vi nok en liten snev av skadefro til tross for gode fortsetter - så vi kan ikke helt la være å nevne at eneste deltaker fra **Røst**: as Glea kom desidert sist og fikk karakteristikken: «Lukter ikke godt. Hverken lukt, konsistens eller farge forbindes med lutefisk. Ser ut som røkt kolje.» Kanskje kan produsentene på Værøy tilby røstværingene et lite intensivkurs i hvordan man lager god lutefisk. Finnes sikkert midler til kompetanseheving som de kan søke på.

Fakta om lutefisk: I 2011 spiste vi i Norge 2250 tonn lutefisk hvorav 6-800 tonn ble servert på restaurant. Lutefisk lages fra tørrfisk eller klippfisk som blir behandlet med lut i en spesiell prosess. Fisken blir først lagt i bløt i kaldt vann i fem-seks dager, med daglig skifte av vannet. Den vannmettede fisken blir så lagt i bløt i kaldt vann tilsatt lut i to dager. Under denne behandlingen sveller fisken til mer enn sin opprinnelige størrelse, samtidig som proteininnholdet reduseres med om lag 50 % - noe som gir fisken dens karakteristiske konsistens. Når denne behandlingen er ferdig er fisken full av lut, har en pH-verdi på 11-12 og er giftig. For at den skal bli spiselig, må den igjen legges i bløt i kaldt vann i 10 dager. (Iflg. Wikipedia)

Her finner du årets NM vinner i Lutefisk Br. Astrup Andreassen

En stolt Jarle viser frem vinnerfisken

Daglig leder Jarle sier at til forskjell fra fjoråret var denne **tørrfisksesongen** svært bra, med gode tørkeforhold og riktig temperatur. Men foruten gode råvarer er det mange andre faktorer som påvirker det endelige resultat slik som vannkvalitet, lutmengde, tidsfaktoren mv. Fisken må passes hele tiden nøye som et «spebarn». De har derfor drevet systematisk **eksperimentering** helt siden starten i 1987 for å få best mulig resultat. Noe som nå viser å betale seg i form av denne utmerkelsen og godt salg i et ellers urolig marked. Mesteparten av lutefisken går til faste kunder, men årets NM-tittel har også hatt en stor **positiv effekt**. Mange nye kunder etter at kåringen har vært omtalt i flere tidsskrift og aviser. De selger både til restauranter, butikker og direkte til private kunder. Andelen lutefiskfilet er økende.

Br. Astrup er som kjent også engasjert i **kvalfangst** - både selve fangsten som i år resulterte i rekord med 36 kval på til sammen 52 tonn - men også som produsent av kvalkjøtt. Her er det ikke like lett å få avsetning av kjøttet til tross for utmerket kvalitet, men mesteparten er nå solgt til faste kunder. Jarle sier at man også noe igjen på lager fra årets fangst hvis noen er interessert.

Med ny sløyelinje og andre **mekaniserte hjelpemidler** er nå driften i stor grad mekanisert slik at man unngår de tyngste løftene, selv om det selvsagt likevel gjenstår mye manuelt arbeid som kan være krevende når man skal ta unna opp mot 75 tonn skrei om dagen. For lutefisk har bedriften kapasitet på nærmere 3-400 tonn/året, men i år hadde man kun produsert 100 tonn ferdig vare av 15-20 tonn prima tørrfisk. Utviklingen generelt for fisk går for øvrig mer og mer i retning **gryteferdige produkter** som lutefiskfilet og utvannete tørrfiskprodukter. Også Råfisklaget har tatt utfordringen - og driver sammen med produsentene utvikling av nye gryteklare retter av kvalkjøtt.

Firmaet **syssetter** på det meste 15 mann på land om vinteren og med 2 fiskebåter med kvoter på både sild, torsk, blåkkeite og fangst av kval - og lutefiskproduksjon hele høsten - sikrer man ganske jevn sysselsetting hele året og da blir det også lette å beholde en fast arbeidsstokk.

Daglig leder Jarle og styreformann Lennart

Jarles definisjon på **god lutefisk** er at den skiver seg lett og har smak både av tørrfisk og litt lut.

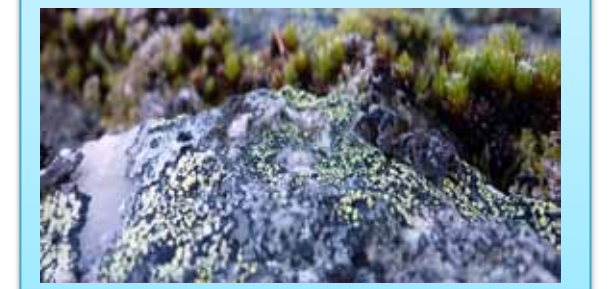
Lillejulaften samles hele familien til lutefisk med **tilbehør**: mandelpotet, sirup!, sennep, bacon, erter, brunost! og akevitt.

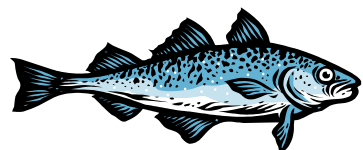
Anbefaler steking i ovn 20-25 minutt på 200°C med litt folie over - husk å tømme ut vann under stekeprosessen. Selv spiser de lutefisk minst 1 gang/uken hele høsten - og så langt har de ikke merket noen bivirkninger!!!

HØSTMOTIV - bilder tatt på tur til Hornet i November i år
Bilder av Erling Skarv Johansen

Ta deg en tur ut i Skaperens vakre farvepalett!

LUTFISK-GIGANT BYGGER NYTT

tekst og bilder :Erling skarv Johansen

Værøys nye «Aker Brygge»

En fornøyd arbeider
Leif Arne Olaussen

Utgangspunktet for byggeprosjektet til **landets største lutfiskprodusent** og fjorårets NM-mester - var riving av deler eksisterende bygningsmasse, riving av trekai, bygging ny kai og nytt produksjons-lokale. Byggeareal på nybygget har en grunnflate på 315m² og totalt areal på 880m². Etter et års **forsinkelse** med ferdigstillingen og med påfølgende forsinkelse når det gjaldt egeninnsats,- så begynner de nå så smått å bli ferdig med selve bygget. Man hadde store problemer med oppsetting av panelene og noen paneler manglet og måtte derfor etterbestilles, slik at ferdigstilling av bygget ble utsatt i mange mnd. Totale **byggekostnader** ble omtrent som budsjettet iflg. styreleder Jan-Roar Andreassen. Det kom ingen store overraskelser mht. investerings-budsjettet. For øvrig kunne firmaet notere seg en formidabel **vekst i omsetning** fra 29 millioner i 2010 til hele 44 millioner kr i 2011 og med en lønnsomhet på 13%.

Tørrfisklagrene i 2.og 3. etasje har imidlertid vært i bruk og svarer til forventningene. Jan-Roar forventer full ferdigstilling av bygget før neste års lofotfiske tar til. De har nå **bedre plass** som fører til at man slipper mellomlagring og unødig flytting. Selve produksjonskapasiteten er ikke blitt større, men produksjonen og arbeidsdagen er blitt enklere og lettere for alle.

Jan Roar sier at bedriften har alltid hatt et **godt renommè** for sine produkter og stoler på at det langsiktige arbeidet for kvalitet - ikke tilfeldige kåringer - bærer frukt, noe som er helt avgjørende for salget. Transporter og markedsadgang er i stor endring. **Etterspørselen** etter trygg mat er økende, men sterk kronekurs gjør at marginene for lønnsomhet blir mindre.

NYFERJA PÅ SITT FØRSTE BESØK TIL VÆRØY

Tekst og bilder: Erling Skarv Johansen

En merkedag for Værøy.

Fredag 29.11 ankom for første gang nyferja til Torghatten - **MF Værøy** - til øya den er oppkalt etter. Dette var bare en test-tur, og den settes først inn etter planen i ordinær drift etter nyåret. Da turen ikke var annonsert på forhånd - var det kun et fåtall som møtte frem for å besiktige nybåten. Mange ble nok imponert over **størrelsen og bekvemmelighetene**, selv om man ikke var helt fornøyd med antall liggeplasser om bord som var nokså begrenset.

Den nye miljøvennlige gassferjen har langt **større kapasitet** for biler(80-120 personbiler)enn dagens - og kan også holde større fart for å ta igjen forsinkelser(sies å ha vært oppe i 22 knop på turen fra verftet i Polen). Det knytter seg naturlig nok en del spenning til hvordan den nye ferjen vil takle værforholdene - ikke minst mht. kraftig vind når den skal til/fra ferjekaien - ettersom den pga. størrelsen vil utgjøre et betydelig vindfang. For øvrig er ikke alle her ute helt fornøyd med neste års **ferjeruter** hvor øya tilgodesees med kun en direktetur fra Bodø på sommerstid, men man håper at man på sikt vil få et bedre ruteopplegg. Uansett ønsker befolkningen på Værøy nyferja velkommen og vil nok ta den flittig i bruk.

MENIGHETENS JULEMESSE

Bilder :Erling Skarv Johansen Tekst: Jill Arntsen

Værøy menighet arrangerte **julemesse** i menighetssalen lørdag den 24.11.2012. Der var det salg av julebakst, grøt og åresalg. Godt oppmøte og løftet stemning. Edith ledet søndagsskolen som fremførte sang og dans. Turhild brukte flanellografen og fortalte engasjerende om Jesu fødsel for store og små. Det kom inn 7407 kroner som vil gå til menighetens arbeid. Ansvarlig for julemessa var initiativtaker Janne Halonen, An-Marion Hardy, Randi Christensen og Jill Arntsen. Det er tredje året at det blir arrangert julemesse i menighetssalen.

Engasjert Magne!! Nok en gevinst til «Lodotten» Randi deler ut gevinster Janne og kakebordet

Kirkeverge Jill og gevinstbordet

Edith leder søndagsskolen i sang

FULL FART PÅ SENTERET

Bilder og tekst: Marlin Torstensen og Erling Skarv Johansen m.fl.

Heia-tur for beboerne

En vakker augustmorgen under frokosten på sentret, var været nydelig og Heia spilte seg i solskinn. Spontant loddet vi stemningen for å dra på tur til Heia. Stemningen var så som så, men taxien ble bestilt og det var med spenning vi lurte på hvem som ble med på turen. Etter litt fram og tilbake, bestemte fem av beboerne seg for å bli med. Dermed var vi sju som dro av gårde. Dette var en onsdag, den velkjente vaffeldagen her på senteret. Så i nistekurven som kokka sendte med oss på turen, var det nystekte vafles, kaffe og så klart en liten sukkerbit. Vi fikk avtalt med stasjonssjefen Viktor om å få lov til å nyte nisten inne i

brakka på stasjonen. Begeistringen var stor for at vi fikk innpass i brakka, for de fleste hadde kun vært utenfor. Det ble også storfint besøk av stasjonssjefen selv og de fikk nyte utsikten både innenfra i vinduene og utenfor. Turen ble snakket om i flere uker, og håpet om en ny tur ble skapt, så det gjør vi gjerne igjen. (fortalt av Marlin Torsteinsen)

Bildene over viser **bollesteiking** hvor alle fikk delta. De andre bildene er fra den årlige julemessa som vanlig var godt besøkt. Mange fine gevinster - mange av dem laget av beboerne og ellers gevinster fra familie og andre som ønsker å bidra. En takk til alle for gaver og besøk på senteret i året som gikk. De vil også benytte anledningen til å takke **Egil og Jim** for den nye flotte TV som de fikk i gave fra dem.

ET LIV MED LUNDEHUND -

Intervju av Roar Torsteinsen fra Nordland

Redigert av Erling Skarv Johansen

Oluf Nicolai og Roar selv til høvre (1939)

På spørsmål fra Værøyposten når Roar dro fra Værøy svarer han slik:»Det spørs jo hvor vi skal regne fra. Mitt ønske etter folkeskolen var å utdanne meg til snekker. Begge mine bestefedre hadde ord på seg om å være flinke **snekkere** og også min far var en mann som kunne sine ting med snekkerverktøy. Så motivasjonen for yrkesvalg var enkel. Først gjaldt det imidlertid å spare penger til skolegang. Det ble derfor først 2 år i fiskerimantallet før jeg kunne søke på yrkesskole. Jeg kom da inn på Møre snikkar og tekneskole i Ålesund, noe som skulle vise seg å være et heldig valg. Alle elevene bodde på internat på skolen hele uka.

Det var lange men fine dager på skolen. Samtidig tok jeg aftenskole som kvalifiserte til den teoretiske delen til snekkermester. Etter dette jobbet jeg et år på en snekkerfabrikk i Finneidfjord før det ble 16 mnd militærtjeneste. Her var jeg så heldig å bli utskrevet til Ingeniørvåpenets **befalsskole** hvor jeg fikk pedagogikk i tillegg som gjorde at jeg etter militæret søkte og kom inn på Statens Formingslærerskole på Blaker. Det ble etterpå

jobb i 8 år i **Osloskolen** og deretter **Bærumsskolen** til jeg ble pensjonist.

For å prøve å svare på spørsmålet: Værøy har alltid vært med meg - så jeg vet ikke helt om jeg egentlig noensinne har dratt fra øya. En av mange grunner til min nære tilknytning til øya er arbeidet for å redde **Lundehunden (Måstadhunden)** fra å dø ut. Når jeg ser tilbake på dette arbeidet - så er det tusenvis av timer som er lagt ned i **Lundehundklubbens** femtiårige historie hvor jeg var med 40 år i styret.»

Fortell litt om ditt første møte med Edith Christie som helt fra 1939 ble sentral i arbeidet med å redde lunde-hunden fra å dø ut? «Jeg hadde sett Edith en gang hun var på Værøy - da jeg tilfeldig traff henne i Frognerparken hvor hun luftet sine lundehunder. Vi kom i snakk og ble invitert til et møte om lundehunden samme kveld. Sammen med min forlovede Anne-Lise møtte vi opp på det som viste seg å være et **stiftelsesmøte for Norsk Lundehundklubb**. Vi ble begge to medlemmer samme dag og to år senere var vi begge med i styret og hadde fått vår første lundehund.

Bilde av siste lundehunden til Roar: Maahornets Lundi tatt på Nordland i sommer om bord i Roars nordlandsbåt.

Sagaen om Roar Torsteinsen og lundehunden del 2

Bob tar imot Roars far og onkel på Nordland

Fortell om hunden Bob:»På femtitallet hadde vi først lundehunden Lord. Han var den hunden jeg hadde med meg til Måstad når jeg var med på jakt i Lundeura. Da han døde fikk vi hunden Bob hos **Monrad** i Måstad. Bob og broren Piljo var de to siste lundehundvalpene som Monrad hadde. Da vi fikk Bob skjønte vi til å begynne med ikke hvilken verdifull brikke han skulle bli i arbeidet for å berge lundehunden. Han var en meget fin hund med flotte labber og korrekt bitt. I tillegg var han en gløgg hund med meget godt jaktinstinkt. Vi ordnet det slik at mine foreldre fikk tispene Lundeurens Frøya som senere fikk til sammen 12 valper. Det var et meget viktig tilskudd til en stamme som i utgangspunktet bare var på 5 hunder. Vi hadde søster til Frøya - Lundeurens Lundi som etter besøk av Bob fikk 4 valper. Bobs far var Pan - Han var fra Måstad - eier onkel Johan Mostad.»

Bob på Aurholmen utenfor Nordland

Fortell om lundehundene du har i dag:»Fra vi fikk vår **første hund Lundi** i 1964 er det blitt mange etterkommere opp gjennom årene. Først en hannhund som fikk navnet Nupen - foreldrene var den før omtalte Bob og Frøya. Så ble det en tisper til før påny en hannhund Maahornets Maast i familien. Våre hannhunder var godt egnet til avl og ble begge far til mange hvalper i den første kritiske tiden for å berge rasen. De tispene vi har hatt i **vår kennel** har fått tils. 76 valper.

God gammel årgang: Lundehundene Tussa - Nupen 2 og Maast

I dag har vi to tisper - Maahornets Lundi 3 som er 13 år og Yndige Ura som bar er 6 mnd. Hundene våre har alle blitt **svært gamle** og har vært forskånet fra alvorlige **sykdommer**. Vi har siden starten hatt 13 lundehunder hvor flere har blitt 15-16 år gamle. De siste årene har vi hatt gamle hunder som har vært vant med pensjonistenes døgnrytme. Nå som vi har ny valp er det igjen full fart.»

Fortsettelse i neste utgave av Værøyposten Påsken 2013

VÆRØY PÅ LANGS OG PÅ TVERS - LEIF ARNE OLAUSSEN

REDAKTØRENS TVILSOMME SIDE - JULEN 2012

Redaktør Erling Skarv Johansen Tlf. 7542608 - 48199927

Epost:erling.skarv.johansen@varoy.kommune.no

DET VÅTE ELEMENT - ALTERNATIV LØSNING

Som våre observante lesere har registrert - har det ikke vært vann i svømmebassenget siden 2007 og mange har måttet gå over til tørrsvømming i mellomtiden - noe som imidlertid skaper mye slitasje og ikke er helt bra for de av oss med leddplager. Noen har sågar måttet ty til **svømmesimulering** på badegulvet med **glidekrem** pga. friksjonen. På den positive siden har man ikke vært så eksponert for klor og fotsopp.

Det første alternativet som kommunestyret vedtok i 2010 - bestod av en beskjeden **7 etasjers glassfasade** med innlagt tropisk botanisk hage med kjøttetende planter, eksotisk akvarium samt et lite 50m olympisk basseng. I tillegg kom et **nyskapende badeland** med temperert sklie for revmatikere og byråkrater samt et neonbelyst 17m stupetårn med roterende kiosk med alle rettigheter. I selve bassenget ville det være undervannsmassasje frembragt av 3000 små dyser diskret plassert på bunnen med bevegelses-sensor slik at når du passerte ville du få en opplevelse av **Moskenesstraumen** på sitt sterkeste. Dette vil ifølge medisinsk ekspertise være et egnet hjelpemiddel for å trene folk til å **tåle motgang i livet** og ha en fantastisk terapeutisk virkning. Garderobene ville bli utstyrt med roterende aromaterapi ledlys samt formstøpte toalettseter med innlagt automatisk spylefunksjon, uttak for Ipod, lesebrett og selvsagt trådløst internett. Dusjer med innlagt fossefall, fuglekvisper, IPtelefon og ergometrisk utformet mini klatrevegg ville være standard utstyr samt helkroppss termostatstyrt føner som sugde ut all fuktighet av kroppen(ikke anbefalt for de med **løshår og løstenner**). Også planer om bowlingbane - men en lokal vri hvor man i stedet brukte tørkede **torskehau**. På den måten styrker man lokal identitet og er med på å bevare kystkulturen. Skytebane har for mange vært et stort savn - og man tenkte seg en egen bane for den poulære olympiske greinen: løpende **villsvin** med familieribbe. På den måten ville restauranten i underetasjen ha god tilgang på ferskt kjøtt til grilling. Imidlertid ble forslaget om en **motorcross og ATV** bane rundt bassenqakanten avvist av sikkerhetsmessige årsaker.

Dette nye anlegget ville bety mye for **sysselsettingen** her ute - idet hele **22 badevakter** skulle engasjeres og det var allerede tegnet opsjonsavtale på 18 mnd intensivkurs på Hawaii i livredning og intim-massasje. Det var endog satt i gang et forprosjekt med å sette ut i bassenget en giktbrudden og lettere neddopet **spekkhogger** fra en kondemnert sjøpark i Miami som skulle suppleres med noen hjemlige arter som breiflabb, flekksteinbit og rognkjeks for å skape et ekte maritimt miljø her ute samtidig som barna fikk lære om det **biologiske mangfold** i naturen. For å unngå at folk bare gikk og subbet langs bunnen istedenfor å bruke sine svømmerferdigheter - skulle bunnen dekket med rur, skarpe skjell og kråkeboller. I flg. vår fastlege ville det bidra både til å øke **stoffskiftet** samt lære folk å mestre høyt blodtrykk i kritiske situasjoner.

Men dessverre er denne bassengløsningen nå lagt bort til fordel for et nytt basseng på beskjedne 12x6 meter. Kulturkontoret hadde forut for «den endelige løsning» utarbeidet en helt ny løsning som for mange kunne stå som et lysende eksempel på **lokal idedugnad og samarbeidsvilje**. Mot all fornuft - vil nok mange si - innledet kulturkontoret på egen hånd hemmelige forhandlinger med vårt **broderfolk i vest**. Røst kommune rakk nok en gang ut hånden for å hjelpe en venn i nøden slik at vi skulle slippe å være **tørrelagt** stort lenger - i alle fall på enkelte områder. Ideen var at Værøyfolket vederlagsfritt skal få bruke bassenget på Røst. Selv husker jeg med gru alle de gangene i min ungdom da vi spydde oss over Røsthavet med gammellokalen og det frister ikke i nevneverdig grad til gjentakelse.

Men for å gjøre opplegget attraktivt - vurderte man å inngå et spleiselag med Staten samt Norsk Luftambulans, Trine Meierier, Marin Harvest, Fiskarheimen og Tryg forsikring som hovedsponsorer om å grave en **4-felts tunell fra Værøy til Røst** hvor man kunne møtes på halvveien - der det vil være laget spesielle rasteplasser og hvor man kan gjennom en glassrute i taket kunne iaktta livet i havet og filosofere over livets mangfold. På en liten undervanns Statoilstasjon med **toppløs servering og taxfree** shopping skulle man kunne innta et måltid lettere marinert fish and chips med tilbehør. I tillegg var det med planer om et lite casino(etter at Måstad-alternativet synes å være strandet) i nærheten av Røstbanken. Sparebank1("no cash banken") planla forøvrig Norges første **undervanns minibank** med sjetonger.

Når man lettere omtåket kom opp av tunnelen på Røstsidan - ville man få tilbud om både **sightseeingturer til Skomvær** fyr med innlagt **spabehandling** - samt tur til fuglefjellet for å bivåne lundefuglen på nært hold og få servert beinløse fugler marinert i rødvin og **husholdningssaft** underveis for kresne ganer. Som ikke det var nok ville Røstværingene fremføre **lokal folkedans**(blant annet egenutviklet Robeckliste-dans) og hop hip på spesielle temakvelder i Qurinihallen samt at Røst blandakor iført overlevingsdrakt fremførte Skomværsvalsen akkompagnert av torader og trekkfullt harmonika. Tromskraft og Lofoten bredbånd hadde på forhånd booket inn både hall og operaen til sitt julebord i 2015 for å feire jordfesting av strøm og fiber. I den anledning skulle Røst breakdancegruppe fremføre en egen fiberdans hvor man symbolsk balanserte på en grøftekant.

Fylket gav teknisk forhåndsgodkjenning av prosjektet som betegnes som et enestående **pionerarbeid** og strålende eksempel på **interkommunalt samarbeid**. Også kommunalministeren har i rosende ordelag gitt prosjektet sin støtte og sa i en kommentar at dette var **solidaritet** og innovasjon i praksis. Prosjektet var kun beregnet til å koste i underkant av 11,3 milliarder og ville i tillegg til noe risikokapital fra næringslivet og en beskjeden kommunal egenandel - bli betalt med bompengavgift og sjøvannsavgift. Visstnok skal en ikke navngitt lokal entreprenør på forhånd ha lagt in et rekordlavt anbud på 5,7 milliarder pga. et rimelig parti TNT fra et militært overskuddslager i N-Korea og ha uttalt at han kunne kan starte arbeidet umiddelbart bare han fikk litt tid på seg først.

Forsiktige estimat viste at man allerede om rundt 116 år ville ha nedbetalt en brøkdel av utgiftene hvis alt gikk som planlagt. Et slikt prosjekt ville vise at har en god **porsjon galskap**, litt sunt folkevett og altfor mange penger - kan få til det aller meste. Reiselivet så allerede et stort potensiale og mente tunnelen vil kunne bli en **turistattraksjon** på linje med klagemuren i Jerusalem og den blå lagune på Island - og at folk vil valfarte hit i tusentall hvert år. Det ryktes at man allerede hadde booket inn en gruppe pensjonister fra Elfenbenskysten og Albania til åpnings-sermonien i 2015.

Tidligere stridigheter og uenighet mellom Røst og Værøy ville med dette prosjektet være en saga blott - og det vil ikke forundre meg om noen ville gå til det skritt å nominere initiativtakerne til **Nobels Fredspris**. Men nå ser det dessverre ut som om hele prosjektet «faller i fisk». Undertegnede redaktør skal heller ikke legge skjul på at vedkommende i den senere tid på bakgrunn av senere tids avisoppslag har mottatt velmente og velbegrunnede forslag om å lage en avisreportasje fra **fjerntliggende strøk** - fortrinnsvis Nord-Korea, Syria eller Irak - helst som et permanent lokalkontor. Enveis flybillet med Aeroflot skal allerede være bestilt. Det er også stilt bekymrede spørsmål vedrørende vedkommendes **mentale helse og medisinbruk**.

VÆRØY HELIKOPTERLUFTHAVN 15 ÅR

Foto ved Erling Skarv Johansen, Leif Arne Olaussen og Håkon Fagertun

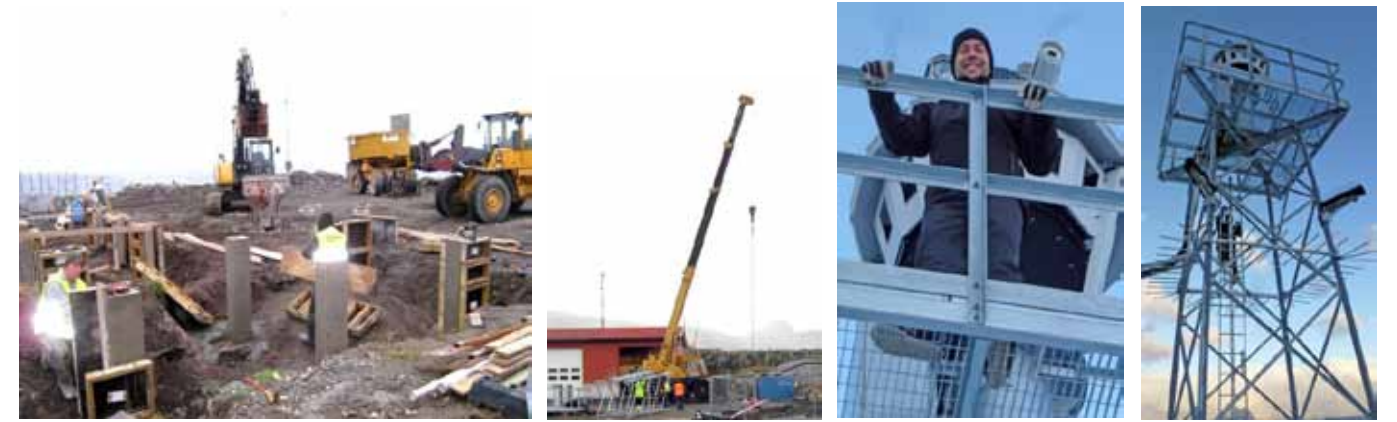
I september 1973 ble Widerøes **helikopterrute mellom Værøy-Bodø-Røst** offisielt åpnet som landets eneste regulære helikopterrute, men allerede høsten 1970 ble øyene betjent regelmessig av rednings-helikopteret. Men dette var kun midlertidige løsninger og man jobbet med å få kortbaneflyplass på øyene.

Kortbaneflyplassen på Værøy ble så åpnet offisielt juli 1986 etter at 30 millioner kr var investert. Et enstemmig kommunestyre på Værøy hadde gått inn for kortbaneflyplass og at den skulle plasseres på Nordland til tross for at mange fryktet at regulariteten pga. lokale vindforhold på Nordland ville bli dårligere enn med helikopteret. Og ikke uten grunn - regulariteten var under 60% januar 1990. Samme år skjedde det som mange hadde fryktet - en Twin Otter styrtet kort tid etter avgang fra flyplassen på Nordland og alle om bord omkom. Samferdselsdepartementet **stengte flyplassen** for all trafikk 17. januar 1992. Andre alternative plasseringer for evt. ny kortbaneflyplass skulle utredes: Kvalnes og Røstnesvågen - samt at man skulle se på mulighetene for en bilførende hurtigbåtrute. Alle disse alternativene ble etter hvert skrinlagt og 1. august 1993 landet helikopteret igjen på øya - på «**Hanna Bakkenjordet**» med Håkon Fagertun som «Lufthavnsjef». Dette var kun en prøverute og landingsplassen ble drevet på dispensasjon. Men samme år vedtok samferdselskomiteen at helikopterlandingsplassen skulle bygges og drives for statlige penger. Kvitvarden ble valgt av operative og regularitetsmessige hensyn - og bygging av ny flyplass på **Tabbisodden** kunne starte.

Den nye helikopterflyplassen ble åpnet **15. februar 1997** som verdens nordligste permanente helikopterrute. Hvorvidt stedsvalget var det beste - kan jo diskuteres etter stormfloa i fjor. I et nylig intervju med Værøyposten medgir Lufthavnsjef ved Avinor Odd Helge Olsen at plasseringen kanskje ikke er ideell.

Odd Helge Olsen sier også at man nå utreder nye tiltak som molo eller fylling for å sikre flyplassen bedre mot evt. ny stormfloa, men at det foreløpig ikke er tatt noen avgjørelse. Oppryddingen etter stormfloa har kostet flere millioner og man vil sikre seg mot at noe slikt skjer igjen. Han er for øvrig fornøyd med regulariteten for helikopter. Han sier videre at innføringen av det hypermoderne «**Remote Virtual Tower**» som nylig ble satt i drift - ikke vil føre til noen nedbemanning på Værøy. Det nye systemet som fjernstyres fra Avinor i Bodø er ny teknologi og inngår i et europeisk prosjekt for å bedre

Bildene over viser fra utbygging av det **nye overvåkingsystemet** som i tillegg til å gi Avinor i Bodø et 360° bilde av helikopterflyplassen på Værøy - gir den også data om temperatur, vind og nedbør. Iflg. Snekkerbakken ved Avinor så er Værøy et perfekt sted å prøve ut systemet fordi det er lite trafikk til øya og fordi man her ikke har noe flytårn. Alt vil imidlertid ikke være fjernstyrt: Man er også avhengig av god kontakt med personellet på lufthavna. Radiokommunikasjon og bruk av radar er også nødvendig. Testing av dette nye «flytårnet» avsluttes februar neste år.

Luftrtransport AS trafikkerer Værøyruta med helikoptertypen Agusta Westland AW139. En svakhet i halerotorbladene på denne helikoptertypen førte i år til at disse måtte skiftes ut, noe som førte til **driftsmessige utfordringer** iflg. Hans Arne Jensen ved Luftrtransport. Han sier videre at «siden Værøy - Bodø ruten normalt omfatter 2 regulære flygninger pr. dag mandag - fredag er det viktig for oss i Luftrtransport AS å presisere at vi alltid gjør vårt ytterste for å begrense konsekvensene for de reisende.»

I perioden 1.8.2011 til 31.7.2012 var **regulariteten og punktligheten** iflg. Luftrtransport hhv. 93,98 % og 96,97, mens kabinfaktoren var 49,02 % . For de som ønsker seg en **større helikoptertype** med bedre plass sier Hans Arne Jensen: «Da må imidlertid myndighetene (Samferdselsdepartementet) endre kravene og være villige til å betjene betydelig større andel kompensasjon. Risikoen er også at billettprisene kan bli øket.» På spørsmål fra VP om **endringer av rutene** sier han:» Krav til rutestruktur er satt av oppdragsgiver (Samferdselsdepartementet)- og Luftrtransport AS kan ikke uten videre bestemme en eventuell endring. Dog, vi er selvfølgelig åpne for justeringer av rutetilbudet- om det skulle komme slik forespørsel». På spørsmål om **billettprisene** i 2013 svarer han:» Prisene vil være uendret frem til 31.7.2013»

Siste avgang fra Bakken-jordet

Åpningen ny flyplass 15.02.97

Første off. landing på ny flyplass

NY ASFALT PÅ KVALNESVEIEN

Tekst og bilder Erling Skarv Johansen

Kvalnesveien fikk hård medfart på flere steder under stormfloa Berit 26.1.2011. Om lag 200m av veien ble påført **betydelige skader**. Skadene ble midlertidig utbedret allerede dagen etter.

Nå er veien endelig ferdig utbedret og asfaltert. Det er firma Christensen & Jensen Transport A/S som har utført oppdraget for Værøy kommune. Kostnadene er på ca. 550.000,-. Værøy kommune får ikke utgiftene refundert gjennom forsikring, men vil søke om ekstra skjønsmidler fra Fylkesmannen i Nordland.

UTBEDRINGER AV MOLOENE PÅ VÆRØY

Tekst og bilder ved Erlina Skarv Johansen

Som kjent ble alle **moloene på Værøy** påført betydelige skader under stormfloa i fjor. Kystverket som har ansvaret for vedlikehold av moloene - gav etter en anbudsrunde - oppdraget til det lokale firmaet **Arnesen as**. I utgangspunktet var arbeidet beregnet til om lag 3 millioner, men daglig leder Tor Magne Arnesen sier til Værøyposten at det trolig blir noe dyrere pga. tilleggsarbeider. Utbedringen skal etter planen være ferdig før årsskiftet. Som man ser på bildene over - er **Nordlandsmoloen** allerede ferdig utbedret og som det fremgår av bildene - er det gjort en solid jobb med steinleggingen. Mht. gammel-moloen i Vågen var ikke strømkabelen til Røst flyttet - slik at arbeidet blir noe forsinket. I det gjen-åpnede steinbruddet ved Br. Andreassen skal det hentes ut 5-6000m³ som skal brukes til moloen. Firmaet Fagmek er leid inn for støping av betongdekket der det skal skiftes ut.

NYE SKILT PÅ VÆRØY

tekst og bilder: Erling Skarv Johansen

Som de fleste nok har observert er det blitt satt opp en del nye veiskilt slik at det blir lettere for tilreisende å orientere seg når de kommer ut hit.

Skiltene er montert av **Alf Kristian Sørheim** som har vært på kurs i skilting. Skiltene er i regi av Statens Vegvesen.

Det ble i sommer satt opp 4 identiske **infotavler** med bilde fra ulike steder på øya samt avmerket og oversikt over bedrifter. I tillegg generell informasjon om Værøy på norsk og engelsk. Dette var et prosjekt som kulturkontoret har jobbet med over lengre tid. Målet var at tilreisende skulle kunne orientere seg om plasseringen av bedrifter og attraksjoner når de kommer og finne frem på øya.

I tillegg fikk kulturkontoret laget 13 **turskilt** som nå er utplassert på de viktigste turløypene og turmål. Til neste år blir det montert **infotavler om Måstad** som forteller om livet der i gamle dager. Det blir en tavle på Nordland og en tilsvarende i Måstad. Tavlene inngår i «Fotefar mot Nord» serien og er finansiert av Nordland fylkeskommune. Tekst og bilder utarbeidet av kulturkontoret. Det planlegges også flere lignende skilt neste år - bl.a. i Røstnesvågen, Breivik og Nordland.

Etter å ha ligget på lager i flere år - ble endelig de siste **kulturminneskiltene** satt opp i sommer. Prosjektet var et samarbeid mellom Fiskarkvinnelaget og Dag Sørli. Fra før er det satt opp tilsvarende skilt rundt omkring på øya som markerer viktige kulturminner.

«HODERULLING» PÅ VÆRØY

Tekst/bilder : Erling Skarv Johansen

Tor Kristian Fagertun - den lokale «oljesjeiken» - startet i 2008 med produksjon av **tørkede torskehoder** i kompaniskap med Br.berg - noe som har vist seg å være en lønnsom forretning. I perioden januar til april kjøper han opp torske-hau som deretter blir naturtørket i 3-4 mnd. Deretter pakket og sendt til **Nigeria** hvor de blir malt opp til pulver og brukt i suppe.

I et normalår eksporterer han rundt **100 tonn ferdigvare** i samarbeid med bedriftene br. Berg og Lofoten Viking. Torskehodene kjøpes fra fiskere og produsenter på Værøy samt Røst og Vesterålen. Største utfordringen været og kommunikasjonene/begrenset ferjekapasitet for å kunne få jevn råstofftilgang.

Viktigst er å ha **godt råstoff** og få **god tørk** slik som tilfellet var i årets sesong. Slikt blir det god kvalitet av og dermed god pris. **Markedssituasjonen** for dette produktet er svært bra i dag og er nærmest ubegrenset. I vintersesongen tar han inn **skoleungdom** som sysselsettes med hautreeing og tjener gode lommepenger på sesongen. Til tørking har han nå spesialmaskin som kan presse og pakke opptil 12 tonn pr dag. Av nye produkt som kan bli aktuelle kan nevnes bukklapper og beingrind.

Tor Kristian er en av øyas **ildsjeler** med mange jern i ilden. Idrettslaget står hans hjerte nær - og mange timer som trener og organisator er lagt ned gjennom årene. Kunstgressbanen var en av hans fanesaker som nå er en realitet. Nå ser han frem til bygging av nytt svømmebasseng og skulle også gjerne ha ønsket seg en aktiv revygruppe her ute. Ellers kunne han gjerne ha tenkt seg gratis ferjetilletter ettersom de store **transportkostnadene** her ute bidrar til at det kan være vanskelig å få lønnsomhet i nye prosjekt. Han sier videre at leggingen av fiber til både private og næringsliv som nå foregår her ute åpner mange muligheter for nyetableringer.

Når det gjelder **fiskeriene** er han betenkt over utviklingen som gjør det vanskelig for unge å starte opp pga. høy pris på fiskekvotene. Også utviklingen mot stadig kortere fangstsesong er uheldig. Han trives godt med livet på Værøy og når han trenger å lade batteriene - blir det en tur til Thailand en gang i året. Ellers vil benytte anledningen til å takke deltakere og hjelpere for innsatsen i årets **VM i torskehaukasting** som ble arrangert for første gang etter initiativ fra kulturkontoret.

DEN SERIØSE SIDEN

ved Erling Skarv Johansen

Den katta ser jaggu noe slapp ut!

Her i Vågen er det jeg som er sheriff og trekker først!

Ikke Lodotten nå igjen!

En sånn liten sofagnris må vi ha, Ole Petter!

Ja Gudrun, Vi har reservert et rom til deg her på senteret!

Nå er det mat å få!!

Nå kan bare Harald beholde ordfører-kjedet sitt!

Håper gløggen kommer snart!

Geitost er rene mirakelmedisinen!

Hvorfor får ikke jeg en fakkell?

VÆRØY MANNSKOR JUBILERER

foto ved Erlina Skarv Johansen

Værøy Mannskor har underholdt øyas befolkning i hele **85 år** - og er Lofotens eneste i sitt slag. Helt fra stiftelsen på Værøy fyr 18. september 1927 - har koret vært en viktig del av øyas kulturliv - og stilt opp både i glede og sorg. Årets jubileum ble feiret med **jubileumskonsert** i Nykirka og med festmiddag på Idrettshuset. Korpets første dirigent var Kristofer Kleppe, men nåværende dirigent **Kjell Arntsen** startet sin karriere allerede i 1969 og har forhåpentligvis ingen planer om å gi seg ennå. Gjennom mange opptredener og stevner har mannskoret gjort Værøy kjent som «**Sangerøya**» og har i stor grad bidratt til å markedsføre øya på en positiv måte. At de opprinnelige opptakskriteriene: «musikalitet og god stemme» fremdeles gjelder - er ikke vanskelig å høre når de fremfører en av sine kjente og kjære sanger. Mannskoret er en viktig del av øyas identitet og ligger alles hjerte nær. Det er bare å håpe at de vil fortsette i mange år og få mange nye medlemmer. Nevnes må også korets **støttelag** som har bidratt gjennom mange år og trofast tar seg av det praktiske. **Håkon Fagertun** har fungert som mannskorets formann siden 2001 og er ennå aktiv til

Vi gjengir her leserbrev fra en av de mange medlemmene i mannskorets «fanklubb»: «**Adventsbetraktninger:**»

I skrivende stund er vi midt i adventen. Den mørkeste tiden på året. Men mørket merkes ikke, for alle stjerner og adventsstaker i vinduene og all annen lyspynt ute i denne tiden gjør at man bare føler glede. Og når mannskoret holder sin adventskonsert kan det ikke bli stort bedre.

Jeg er så takknemlig når jeg får muligheten til bare å sitte der og høre og ta i mot de vakre og kjente sangene. Jeg vet hvor mange timer de trofast øver hvert år for å kunne glede oss. Vil bare si: Dere synger så vakkert at man nesten føler seg løftet opp i skyene. Tusen takk for alle gode stunder gjennom året. Jeg vil benytte anledningen til å ønske dere alle en fortsatt god advent og en fredfull jord.
Hilsen fra en takknemlig Værøyværing; Gudrun «Lodotten» Johansen